[2021] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 711

ਪਾਰਵਤੀ ਦੇਵੀ

ਬਨਾਮ

ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਹੁਣ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2012 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 574)

ਦਸੰਬਰ 17, 2021

[ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਸੀਜੇਆਈ, ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860: ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਅਤੇ 201 ਆਰ / ਡਬਲਯੂ ਐਸ 34 - ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ - ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਖਬਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ -3) ਦੀ ਪੀੜਤ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਏ -1 ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ - ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਏ -1, ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ (ਏ -2) ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ (ਏ -3) ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਲਈ ਤੰਗ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਸਹੁਰੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਏ -1 ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਕਰਵਾ ਦੇਣਗੇ - ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜਵਾਈ (ਪੀਡਬਲਯੂ -2) ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਏ -1 ਨੇ ਨਾਕਾਫੀ ਦਾਜ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ - ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ -2 ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਧੀ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ - ਵਿਅਰਥ ਭਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ - ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੰਜ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੇ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਸਦੀ ਧੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ - ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਸੱਟ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਅਤੇ 201 ਆਰ / ਡਬਲਯੂ ਐਸ 34 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ - ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ - ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਏ -2 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ - ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਨੂੰ "ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਏ -1 (ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦਾ ਪਤੀ) ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤ ਸਨ - ਹਾਲਾਤ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਪਰਾਧ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ - ਏ -1 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਏ -3 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

(ਸੱਸ) ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਰਫ ਸਰਵਵਿਆਪਕ ਦੋਸ਼ ਦਿਖਾਏ - ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਗਵਾਹੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 113 ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦਾਜ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਖੰਡਨ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 17] [722-ਸੀ-ਈ]

ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ **(2011) 11 ਐਸਸੀਸੀ 359: [2011] 1 ਐਸਸੀਆਰ 724;** *ਮਾਇਆ ਦੇਵੀ ਅਤੇ* ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ *ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ* **(2015) 17 ਐਸਸੀਸੀ 405: [2015] 11 ਐਸਸੀਆਰ 903 - ਭਰੋਸੇ।**

1.2 ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਟੀਆ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ, ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਨੂੰ "ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ" ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 18] [722-ਈ-ਐੱਫ]

2. ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਸਹੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਜੋ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ 'ਤੇ ਮਿਲੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਤੋਂ, ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਏ-1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 113 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਹੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨ ਲਵੇਗੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੀ ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 19] [722-ਐੱਫ-ਐੱਚ; 723-ਏ-ਬੀ]

3.1. ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਕੇ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਕਰ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੀ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ, ਦੋ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ. ਇਕ ਇਹ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਤਸਕਰੀ ਕਰਕੇ ਨਦੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਅਨੁਮਾਨ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਡੁੱਬਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜੇ ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਆਖਰਕਾਰ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅੰਦਰ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਕਬਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਵੀ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਟ ਦੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਲਾਸ਼ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਕੇਤ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ [ਪੈਰਾ 21] [723-ਈ-ਐੱਚ; 724-ਏ-ਬੀ]

3.2 ਏ -1 (ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦਾ ਪਤੀ) ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਤ

ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਪਰਾਧ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਏ-1 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 22] [724-ਬੀ-ਸੀ]

3.3 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਏ-3 (ਸੱਸ) ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਸਰਵਵਿਆਪਕ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਗਵਾਹੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕੋ ਇਕ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਵਿਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ -3 (ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਦਾ ਪਿਤਾ) ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ -2 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਅਤੇ 201 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਏ -3 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 23] [724-ਡੀ-ਐੱਫ]

ਜੀ.ਵੀ. ਸਿਦਰਾਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ **(2010) 3 ਐਸਸੀਸੀ 152: [2010] 2 ਐਸਸੀਆਰ 380;** *ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ* **(2010) 12 ਐਸਸੀਸੀ 350: [2010] 7 ਐਸਸੀਆਰ 1119 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2011] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 724	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 15**
[2015] 11 ਐੱਸਸੀਆਰ 903	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**
[2010] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 380	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**
[2010] 7 ਐੱਸਸੀਆਰ 1119	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 574

ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 1999 (ਆਰ) ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 345 ਵਿੱਚ 01.05.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 575

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਭਾਸ ਪਰੀਮਲ, ਸੋਮਨਾਥ ਪਧਾਨ, ਸੱਤਿਆ ਕਾਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਾਗਾ ਐਸ ਦੇਸਾਈ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਤਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਲ. ਭਾਸਵਤੀ ਸਿੰਘ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਨਾਰਾਇਣ ਦਾਸ, ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.

1. ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 575/2012 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-1 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਮ ਸਹਾਏ ਮਹਤੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਪਾਰਵਤੀ ਦੇਵੀ, ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 574/2012 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-3 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ, ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 1 ਮਈ, 2007 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ। 1999 ਵਿਚ ਗਿਰੀਡੀਹ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਅਤੇ 201 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨੇਮਾ ਮਹਤੋ (ਏ-1 ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਏ-3 ਦੇ ਪਤੀ) ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 10 ਸਾਲ ਅਤੇ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ, ਨੇਮਾ ਮਹਤੋ ਨੇ 2009 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 6955 ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

2. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੋਧੀ ਮਹਤੋ (ਪੀਡਬਲਯੂ-3) ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸਾਲ 1997 ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਸਹਾਏ ਮਹਤੋ (ਏ-1) ਨਾਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਏ-1, ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇਮਾ ਮਹਤੋ (ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਮਾਂ ਪਾਰਵਤੀ ਦੇਵੀ (ਏ-3) ਨੇ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 20,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰਾਜਦੂਤ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ। ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਸ 'ਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਏ -1 ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗ ਸਕਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਬਿਰਨੀ ਥਾਣੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 8 ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ ਏ-1, ਏ-2 ਅਤੇ ਏ-3 ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 304/201/34 ਆਈਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. 13 ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਵੱਲੋਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਪੰਜ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਪਿੰਡ ਸਿਰਮਾਡੀਹ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਬਰਾਕਰ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕੰਕਾਲ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ/34, 201/34 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੱਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਛੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੱਗਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਬੀਪੀ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ -1), ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਜੀਜਾ ਸਹਿਦੇਵ ਮਹਤੋ (ਪੀਡਬਲਯੂ -2), ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬੋਧੀ ਮਹਤੋ (ਪੀਡਬਲਯੂ -3) ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਭਰਾ ਜੋਗੇਸ਼ਵਰ ਮਹਤੋ (ਪੀਡਬਲਯੂ -4) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਟੀਕੀ ਦੇਵੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-5) ਪਤਨੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 (ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਭਾਬੀ/ਭਾਬੀ) ਅਤੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-6) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

4. ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸੰਖੇਪ ਦਿੱਤਾ। ਭੂਪੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ -1) ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ ਬਹੁਤ ਸੜੀ ਹੋਈ ਪਾਈ ਸੀ। ਖੱਬੀ ਲੱਤ, ਖੱਬੀ ਬਾਂਹ ਅਤੇ ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗੋਡੇ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸੱਜਾ ਉੱਪਰਲਾ ਅੰਗ ਅਤੇ ਸੱਜਾ ਹੇਠਲਾ ਅੰਗ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਸੱਟ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬੋਧੀ ਮਹਤੋ (ਪੀਡਬਲਯੂ-3) ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਏ-1 ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਜ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਤੋਂ 20,000 ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਅਤੇ ਰਾਜਦੂਤ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਵਾਧੂ ਦਾਜ ਦੀ ਇਹ ਮੰਗ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਭਰਾ ਅਤੇ ਭਾਬੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਈ ਸਹਿਦੇਵ ਮਹਤੋ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦਾਜ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ "ਅਸ਼ਰ" ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਏ -1 ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ (ਏ -2, ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਏ -1 ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਕਰਵਾ ਦੇਣਗੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ -2 ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਧੀ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ, ਤਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਪੀਡਬਲਯੂ - 3 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਉਸਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਲੁਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੀਡਬਲਯੂ -2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੇ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਆਪਣੀ ਧੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਟੱਲ ਰਿਹਾ।

6. ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਦੇ ਜਵਾਈ ਸਹਿਦੇਵ ਮਹਤੋ (ਪੀਡਬਲਯੂ -2) ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜੋਗੇਸ਼ਵਰ ਮਹਤੋ (ਪੀਡਬਲਯੂ -4) ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਧਮਕੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਾ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਏ-1 ਦਾ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲੈਣਗੇ।

7. ਦੋਵਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ -2 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਾਕਰ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਿਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਈ, ਪੀਡਬਲਯੂ -2 ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬੇਟੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -4 ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਨੇੜਲੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਵਜੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਿਆਨ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਰਹੇ।

8. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਦੇਵ ਮਹਤੋ, ਪੀਡਬਲਯੂ -2 ਦੇ ਸਬੂਤ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸੁਣੀਆਂ-ਸੁਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਾਕਰ ਨਦੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ। ਜੋਗੇਸ਼ਵਰ ਮਹਤੋ, ਪੀਡਬਲਯੂ -4 ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ, ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਕਿ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਤਿੰਨਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝਾ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਤੋਂ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਕ ਦਿਨ ਅਚਾਨਕ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

9. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-6) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਉਲਟ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ, ਘਟਨਾ ਦੇ ਦੋ ਸਥਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ, ਪਿੰਡ ਕਰਨੀ ਵਿਖੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸਹੁਰਾ ਘਰ ਅਤੇ ਬਰਾਕਰ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਨੀਕ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ; ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਭਰਾ ਅਤੇ ਜੀਜਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-3, ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇਕ ਹਫਤੇ ਬਾਅਦ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਿਆ।

10. ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਜੋੜਨਾ ਜਦੋਂ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਪੜਾਅ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਕਰ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ:

(i) ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਮ ਸਹਾਏ ਮਹਤੋ ਪੁੱਤਰ ਨੇਮਾ ਮਹਤੋ ਅਤੇ ਪਾਰਵਤੀ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ;

(ii) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ 13.8.97 ਨੂੰ ਬਰਾਕਰ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਹੋਈ ਸੀ;

(iii) ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਸਸੁਰਾਲ ਵਿਖੇ ਸੀ;

(iv) ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ;

(v) ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲਾ ਅਤੇ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ;

(vi) ਅਜਿਹੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ;

(vii) ਅਜਿਹੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਸਹੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ; ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਜਾ, ਪੀਡਬਲਯੂ -2 ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ. ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਲਈ ਗਈ ਇਕ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਬਰਾਕਰ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਭਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ -4 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਘਰ ਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਫਰਾਰ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਥਿਤੀ ਸੀ।

12. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ "ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ: -

"304ਬੀ ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ - (1) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਕਿਸੇ ਸੜਨ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਜ਼ੁਲਮ ਜਾਂ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਗ, ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਨੂੰ "ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ- ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, "ਦਾਜ" ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1961 (1961 ਦਾ 28) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਹੈ।

(2) ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜੋ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।

13. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ:

(i) ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਸੜਨ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਵਾਪਰੀ ਹੋਵੇਗੀ;

(ii) ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ;

(iii) ਕਿ ਔਰਤ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(iv) ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮੰਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

14. ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 113ਬੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"113 ਬੀ. ਦਾਜ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਅਨੁਮਾਨ -ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੀ ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨ ਲਵੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਵਿਆਖਿਆ -ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ" ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ (1860 ਦਾ 45) ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਦਾਜ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"2. 'ਦਾਜ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ -ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, "ਦਾਜ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਕੀਮਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈ –

(ਏ) ਵਿਆਹ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਦੀ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ; ਉਕਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡੋਵਰ ਜਾਂ ਮਹਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ (ਸ਼ਰੀਅਤ) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਦਾ ਵਰਣਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ***ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ***[1] ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:

"17. ਧਾਰਾ 498-ਏ (ਸੈਕਸ਼ਨ 304-ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

16. ***ਮਾਇਆ ਦੇਵੀ ਅਤੇ*** ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ***ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ***[2] ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

"23. ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਜੋ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ" ਉਸ ਨੂੰ "ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 113-ਬੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ" ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਟੈਸਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਜ ਦੀ ਕਥਿਤ ਮੰਗ ਅਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਕੋਈ ਨੇੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ "ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ" ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ "ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, "ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ" ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅੰਤਰਾਲ

[1] (2011) 11 ਐਸਸੀਸੀ 359

[2] (2015) 17 ਐਸਸੀਸੀ 405

ਸੰਬੰਧਿਤ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੌਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨੇੜਲਾ ਅਤੇ ਜੀਵਤ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੀ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੰਨੀ ਬਾਸੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗੜ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

[**ਜੀ.ਵੀ. ਸਿਦਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ** [3] **ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ** [4] **ਵੀ ਦੇਖੋ**]

17. ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 113 ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦਾਜ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਖੰਡਨ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ।

18. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾੜੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਹਾਲਾਤ, ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਨੂੰ "ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ" ਵਜੋਂ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ।

19. ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਸਹੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਬਰਾਕਰ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਫੁਲਵਾ ਦੇਵੀ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

---

[3] (2010) 3 ਐਸਸੀਸੀ 152

[4] (2010) 12 ਐਸਸੀਸੀ 350

ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਜੋ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਮਿਲੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਤੋਂ। ਏ-1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 113 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਹੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨ ਲਵੇਗੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੀ ਦਾਜ ਨਾਲ ਮੌਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਏ-3 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

20. ਏ-1 ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੱਸਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬੂਲਾਲ ਯਾਦਵ, ਡੀਡਬਲਯੂ -3 ਅਤੇ ਬਾਸੂਦੇਵ ਮਹਤੋ, ਡੀਡਬਲਯੂ -4 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਡੀਡਬਲਯੂ -3 ਨੇ ਏ -1 ਦਾ ਚਾਚਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਏ -1 ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਡੀਡਬਲਯੂ -4 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਮਰ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਏ-1 ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਡੀਡਬਲਯੂ -6, ਕੈਤੇਸ਼ਵਰ ਯਾਦਵ, ਜੋ ਉਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਇਸ ਦਾ ਸਥਾਈ ਵਸਨੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜੀਜਾ, ਸਹਿਦੇਵ ਮਹਤੋ (ਪੀਡਬਲਯੂ -2) ਵਿਚਕਾਰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ।

21. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਕੋਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਕੇ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਕਰ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੀ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ, ਦੋ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ. ਇਕ ਇਹ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਤਸਕਰੀ ਕਰਕੇ ਨਦੀ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਅਨੁਮਾਨ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਡੁੱਬਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜੇ ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਆਖਰਕਾਰ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ

ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅੰਦਰ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਕਬਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕੀ। ਬਾਅਦ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਵੀ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੂਰਵ-ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਸੱਟ ਦੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਕੇਤ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ।

22. ਰਾਮ ਸਹਾਏ ਮਹਤੋ, ਏ-1 (ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦਾ ਪਤੀ) ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਦੇ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਏ -1 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਏ-1 ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ 2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 575 ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ/ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

23. ਪਾਰਵਤੀ ਦੇਵੀ, ਏ-3 (ਸੱਸ) ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਗਵਾਹੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕੋ ਇਕ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਵਿਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ -3 (ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਦਾ ਪਿਤਾ) ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ -2 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਅਤੇ 201 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਏ -3 (2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 574 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਏ-3 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

